

Г. И. Ерназарова
С. К. Турашева

СУ – ӨСІМДІКТЕР БИОТЕХНОЛОГИЯСЫ

Оқу күралы

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҮЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Г. И. Ерназарова
С. К. Турашева

СУ – ӨСІМДІКТЕР
БИОТЕХНОЛОГИЯСЫ

Оку куралы

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

ЭОЖ 574.5
КБЖ 28.58
E 71

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
биология және биотехнология факультетінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баста кеңесі шешімімен ұсынылған
(№2 хаттама 12 ақпан 2016 жыл)

Пікір жазғандар:
биология ғылымдарының докторы, профессор *Б.Э. Сәрсенбаев*
биология ғылымдарының докторы *С.Д. Атабаева*

Ерназарова Г.И.
Су – өсімдіктер биотехнологиясы: оқу куралы / Г.И. Ерназарова, С.К. Турашева. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.
– 208 б.

ISBN 978-601-04-1872-1

Оку күралында су есімдіктер биотехнологиясының теориялық және колданбалы негіздері карастырылған. Су есімдіктерін есіру биотехнологиясында пайдаланатын адістер мен тасілдер көрсетілген. Макрофиттердің морфо-физиологиялық ерекшеліктеріне негізделген биологиялық сипаттамалары, сонымен катар балықтарды *in vitro* жағдайында есіру тәсілдері турали мәліметтер берілген.

Оку куралы жоғары оку орындарының студенттеріне, магистранттарына, биотехнология мен биология салаларының мамандарына арналған.

ӘОЖ 574.5
КБЖ 28.58

ISBN 978-601-04-1872-1

© Ерназарова Г.И., Турашева С.К. 2016

KIPICPE

Ұсынылатын оку құралында су өсімдіктерін *in vitro* жағдайында осіру және моделді тәжірибеде микрокөбейту тәсілдері, макрофиттерді агроценоз өнімділігін арттыру мақсатында колдану, ауылшаруашылығы мен балық шаруашылығын, суда жүзетін қустар мен жабайы сүт қоректілердің қорек көзін арттыру мақсатында өсімдік клеткаларын өсірудін биологиясын зерттеу туралы акпараттар қамтылған. Оку құралының мазмұны су өсімдіктерінің фиторемедиациялық маңызы бойынша экологиялық биотехнология мәселелерін шешуге арналған мәліметтермен оқырман қауымның назарына ұсынылған. Оку құралы З бөлім, тақырып бойынша өзін-өзі тексеру сұраптарты, қосымшада су өсімдіктерін анықтау бойынша нұсқаулықтар келтірілген. Оку құралы «5B070100-Биотехнология» мамандығы бойынша оқытын студенттерге және оқырман қауымға ұсынылады.

Ылғалдылығы жеткілікті жағдайда өскен өсімдіктің хлорофил құрамы ете жоғары болады. Сондықтан фототрофты су өсімдіктерін ауыр металмен ластанған су қоймаларында биотест ретінде пайдалануға болады. Соңғы кезде әлеуеттің назары курделі экологиялық мәселелерді шешу жолдарына түсіп отыр. Сондықтан өндіріс пен ғылымның жаңа бағыты, экологиялық биотехнология негізінде қоршаған ортаның жағдайын жақсарту мен калыпты устауға көмекші ғылыми бағыт болып табылады.

Жоғары сатыдағы су өсімдіктері ауыр металдарды көп мөлшерде өздеріне жинаиды. XX ғасырдағы ғылыми-техникалық орлеу адамзат үшін үлкен жақсы жетістіктерге алған келді. Сонымен қатар өз кезегінде қоршаған ортаның экологиялық жағдайына да елеулі өзгерістер ала келді. Ондай өзгерістер – қоршаған ортаның әр түрлі жолдармен ластануы. Қоршаған ортаның химиялық ластануы қазіргі кезде ең өзекті мәселе болып отыр. Әсіресе үлкен кен орындары және кен байыту орындары-

- 2.5. Академияның орталық тарбиялық мекемесінде жүргізілген мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.5.1. Академияның орталық тарбиялық мекемесінде жүргізілген мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.5.2. Академияның орталық тарбиялық мекемесінде жүргізілген мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.5.3. Табиғи су коллекторларынан салынған ауыр ағындылық мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.5.4. Балықтардан жыныс аудандарынан салынған ауыр ағындылық мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.5.5. Суш жүргіткіш күстармас жибекшілердің тұрмысынан жыныс аудандарынан салынған ауыр ағындылық мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.6. Су бетондо қалыптастырылған жибекшілердің тұрмысынан жыныс аудандарынан салынған ауыр ағындылық мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.6.1. Батырханов, Еркін генералитеттік органдарынан жыныс аудандарынан салынған ауыр ағындылық мәдениеттік көрнекіліктер
- 2.6.2. Тобынан
Oқу басылымы

Ерназарова Гүлзира Измұхановна
Турашева Светлана Казбековна

**СУ – ӨСІМДІКТЕР
БИОТЕХНОЛОГИЯСЫ**

- 3.1. Текущий год
Oқу куралы
- 3.2. Жыл сайын жарылған мәдениеттік көрнекіліктер
- 3.3. Текущий год
Oқу куралы
- 3.4. Базарбаев Н. Н.
- Редакторы K. Мухадиева
Компьютерде беттеген және
мұқабасын безендірген N. Базарбаева
- 3.4.1. Мұқабаны безендіруде сурет
www.ooo-zhyvaya-planeta.bigopt.com сайтынан алынды

ИБ №9911

Басуға 13.07.2016 жылы қол койылды. Пішімі 60x84 1/16.
Көлемі 13,0 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылымы. Тапсырыс №3042.
Таралымы 100 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеттінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.